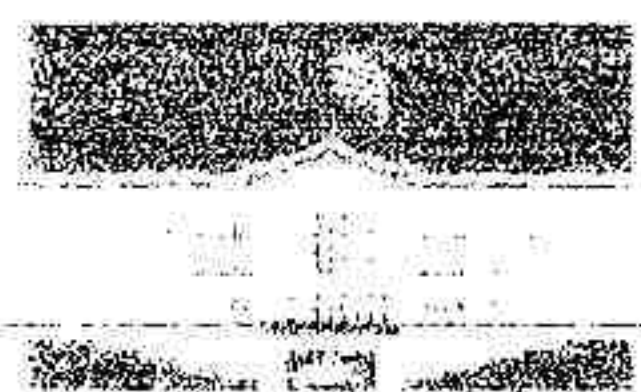

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δημοκρατική Συμμαχία

3740
4.1.12

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 30/12/2011

Θέμα: Αποτελεσματικά μέτρα προστασίας του Φοινικόδασους του Βάι και δέσμευση για την εξέταση των ενστάσεων των επιστημονικών και περιβαλλοντικών φορέων

Ο φόβος να καταστρέψει μια πυρκαγιά το Βάι και ο πανικός που έχει προκαλέσει το περιβόητο σκαθάρι των φοινίκων, οδήγησαν την Πολιτεία να αναγκαστεί να πάρει μέτρα και να εγκριθεί χρηματοδότηση από το Ταμείο Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος ύψους 400.000 Ευρώ για την προστασία του Φοινικόδασους Βάι, της λεκάνης απορροής του και της ευρύτερης περιοχής από την προσβολή του εντόμου καθώς και για την επέκταση της αναδάσωσης του και της οργάνωσης της επισκεψιμότητάς του. Το σχέδιο έχει στην ουσία 2 σκέλη: (1) Μακροσκοπικό έλεγχο των φοινικοειδών για προσβολές από το ρυγχωτό σκαθάρι τοποθέτηση φερομονικών παγίδων, μικροχειρουργική και χημική καταπολέμηση των προσβεβλημένων από το σκαθάρι δένδρων, σε μια περιοχή που ορίζεται σε ακτίνα 20 χλμ. από το φοινικόδασος και (2) Συντήρηση και βελτίωση του οδικού δικτύου που υπάρχει μέσα στο φοινικόδασος, συντήρηση και διαμόρφωση των τάφρων, απομάκρυνση της “ανταγωνιστικής” βλάστησης σε ολόκληρη την έκταση, κλάδεμα και διαμόρφωση της κόμης των ηλικιωμένων θάμνων και “φυτοπροστασία 13.000 δένδρων και θάμνων με επάλειψη ή ψεκασμό με εγκεκριμένα σκευάσματα, στις τομές των κλαδεύσεων των φοινικόδενδρων.

Οι 2 αυτοί πυλώνες δράσης προκάλεσαν την αντίδραση της WWF Ελλάς που τονίζει ότι «αντίθετα με ό,τι αναφέρεται στις διάφορες μελέτες, από την ανάλυση χρήσεων γης που έχει γίνει από το WWF Ελλάς για το χρονικό διάστημα 1945-2010 δεν προκύπτει καμία μείωση της έκτασης του φοινικόδασους, παρά μόνο αυτή που προκλήθηκε από τη διάνοιξη του οδικού δικτύου, εντός του. Αντίθετα, η πυκνότητα και η συγκόμωση των δέντρων αυξήθηκε σημαντικά στην ίδια χρονική περίοδο, προφανώς λόγω της απαγόρευσης της βόσκησης και άλλων ανθρωπογενών πιέσεων». Επί της ουσίας των παρεμβάσεων η WWF Ελλάς τονίζει και προειδοποιεί πως δεν είναι λύση για το σκαθάρι η χημική καταπολέμηση, ούτε ο δρόμος 2 χιλιομέτρων σε μια περιοχή 200 στρεμμάτων, καθώς κανένα από τα δύο μέτρα δεν θα λύσουν το πρόβλημα. Μάλιστα, στη θέση του δρόμου, προτείνεται η διατήρηση ενός απλού μονοπατιού, που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και για ενδεχόμενες διαχειριστικές ανάγκες της περιοχής.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος θεωρούν ότι θα συμβάλει η απαγόρευση της καλλιέργειας και φύτευσης κανάριου φοίνικα σε ολόκληρη την Κρήτη, η σταδιακή απομάκρυνσή του (με πώληση) των υγιών δένδρων από το νησί και η ενδεδειγμένη καταστροφή των προσβεβλημένων, σε συνδυασμό με τη διαρκή παρακολούθηση και των άλλων φοινικοειδών για πιθανές προσβολές. Αυτό θα μειώσει και μια πολύ σοβαρή απειλή για τον φοίνικα του Θεόφραστου που είναι ο υβριδισμός. Επιπλέον, οι προτεινόμενες “δασοτεχνικές” επεμβάσεις τονίζεται ότι δεν συνάδουν με τη διαχείριση ενός φυσικού οικοσυστήματος (και μάλιστα μοναδικού στην Ελλάδα), αφού ουσιαστικά μορφοποιούν το τοπίο και την βλάστηση (σε βαθμό που μπορεί να χαρακτηρίσει τις συγκεκριμένες επεμβάσεις ως κηποτεχνικές) με κίνδυνο να αλλοιώσουν μια σειρά από φυσικά χαρακτηριστικά του οικοσυστήματος.

Ακόμη, η WWF τονίζει:

- Τα αποστραγγιστικά κανάλια έχουν αλλοιώσει την υδρολογία του υγρότοπου. Θα πρέπει να αφεθούν να φράξουν ώστε να μην τον αποστραγγίζουν. Άλλωστε η αποστράγγιση απαγορεύεται από το θεσμικό πλαίσιο, εκτός εάν αποδεδειγμένα εξυπηρετεί κάποιους διαχειριστικούς στόχους προστασίας.

- Όλα τα υπόλοιπα φυτά που συνυπάρχουν με τους φοίνικες δεν είναι “ανταγωνιστικά” και δεν πρέπει να “απομακρυνθούν”. Αντίθετα μαζί με τους φοίνικες συνιστούν τον οικότοπο προτεραιότητας 9370* η προστασία του οποίου αποτέλεσε έναν από τους σημαντικότερους λόγους για τη θεσμοθέτηση της περιοχής ως τόπου κοινοτικής σημασίας. Διάφορες επεμβάσεις ενδεχομένως να χρειαστούν, αλλά αυτές θα πρέπει να εφαρμοσθούν στα πλαίσια εγκεκριμένου προγράμματος διαχείρισης και παρακολούθησης του οικότοπου.

- Δεν χρειάζεται κλάδεμα και διαμόρφωση της κόμης των ηλικιωμένων θάμνων. Αντίθετα τα ηλικιωμένα δένδρα και θάμνοι είναι πολύτιμα για τη βιοποικιλότητα.

- Η “φυτοπροστασία 13.000 (!!!) δένδρων και θάμνων με επάλειψη ή ψεκασμό με εγκεκριμένα σκευάσματα, στις τομές των κλαδεύσεων των φοινικόδενδρων” είναι μια τεράστια επέμβαση σε ένα φυσικό οικοσύστημα μόλις 225 στρεμμάτων.

Επιπλέον, το Πανεπιστήμιο Κρήτης και το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας επισημαίνουν ότι το Βάι δεν είναι μόνο φοινικόδασος, αλλά ένα ολόκληρο οικοσύστημα, ώστε καλούν την Πολιτεία να μην προχωρήσει στις συγκεκριμένες παρεμβάσεις, αλλά να προηγηθεί μια αναλυτική μελέτη.

Κατόπιν των ανωτέρω,

ΕΡΩΤΑΤΑΙ Ο ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

1. Έχετε ενημερωθεί για τις ουσιαστικές ενστάσεις των επιστημονικών και περιβαλλοντικών φορέων, όπως είναι η WWF, το Πανεπιστήμιο Κρήτης και το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, για σχέδιο παρέμβασης της Πολιτείας στο φοινικόδασος του Βάι;
2. Προτίθεστε να εξετάσετε με προσοχή τις προτάσεις που έχουν καταθέσει επιστημονικοί και περιβαλλοντικοί φορείς για το Φοινικόδασος του Βάι; Δεσμεύεστε να μην προχωρήσει το σχέδιο της Πολιτείας, προτού έχουν διερευνηθεί εις βάθος οι πολύ αρνητικές επιπτώσεις που αυτό θα έχει στο φοινικόδασος;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Ντόρα Μπακογιάννη

Λευτέρης Αυγενάκης